

En un carrer de París que uneix els jardins del darrere de la torre Eiffel amb el Barri Llatí passant pels ministeris de Treball i d'Educació Nacional i per l'esplanada dels Invàlids, per allò de la 'grandeur', hi ha molt més que un nom: Grenelle. A França s'ha acabat convertint en un nom genèric per intentar ofegar els incendis socials, els brots contestataris.

## Molt soroll per no res

**A**bans que, el 1906, es creés el Ministeri de Treball, el nom de Grenelle encara es podia recordar com un dels últims sobresalts del règim terrorista de Robespierre. El polvorí de Grenelle explotava quasi un mes després que ell fos guillotinat, el 31 d'agost de 1794, deixant entre quatre-cents i mil morts.

Però si el Maig del 68 havia de canviar el món, també ho havia de fer la imatge de Grenelle. Amb els *accords* (o *protocole*) de Grenelle, signats el 27 de maig entre el govern francès de Pompidou, els representants patronals i els sindicats, va ser cosa feta. Aquests atorgaven als assalariats un augment de salari d'un 10 %, d'un 25 % del salari mínim, reforçaven la llibertat sindical dins de les empreses i permetien una reducció del temps de treball instituint, per exemple a la Renault (aleshores empresa pública), una cinquena setmana de vacances pagades.

Era el primer Grenelle, el que deixarà la volguda imatge del voluntarisme pacificador i negociador de l'estat francès. I les primeres negociacions a tres bandes a nivell nacional des que el 1936 se signaren els Acords de Matignon ran de l'arribada al poder del socialista Léon Blum, amb un govern secundat per un Front Popular que anava dels comunistes als radicals. Matignon, que és

la seu del primer ministre francès, estava massa marcat dins l'imaginari gaullista de l'època per tornar a rebre uns acords que es volien presentar com la solució de tots els problemes que la revolta estudiantil havia anat destapant.

Amb el temps, la tria de Grenelle s'ha pogut veure com una manera, per part de De Gaulle, de desactivar un primer ministre que semblava fer-se més popular que ell, o menys "repulsiu". Tot i això, Georges Pompidou

acabaria essent el gran guanyador de Grenelle. Deixant el govern després de la victòria gaullista a les legislatives que just tanquen el Maig del 68, accedirà a la presidència de la República menys d'un any més tard i col·locarà dos dels seus representants a les negociacions de Grenelle a primera línia: Edouard Balladour i Jacques Chirac. Dos homes que, qui més qui menys, hauran controlat la dreta conservadora i/o colbertista francesa durant els últims quaranta anys.

Però Grenelle no va acabar de resoldre res. Si s'arribà a un acord, aquest no fou mai signat per les diferents parts ni acceptat pels treballadors; l'important federació del cautxú (o, més ben dit, Michelin) abandonava la principal organització patronal en senyal de protesta, i, al capdavant, l'eufòria inflacionista i el xoc petrol·lier del 1973 van anar rosegant els substanciosos augments primaverals dels treballadors.

Amb tot, malgrat un èxit qüestionable, la paraula Grenelle s'ha convertit en el paradigma d'unes negociacions reeixides. Així, la dreta francesa n'ha anunciat uns quants més des que va assumir el govern l'any 2002: d'un Grenelle per a la Inserció a un per a l'Audiovisual, passant per un tercer sobre la Formació, cal afegir-ne també un per a la Salut i el ja famós del Medi ambient, que ha estat l'únic dut a terme.

I si, justament, els acords de Grenelle de l'any 68 van ser respectats tot i que no signats, el del Medi ambient, que sí que ha estat signat i celebrat com un gran pas endavant, no es respecta. I és que Grenelle, potser, és com el Maig del 68: totalment soluble dins l'economia social de mercat; allò que l'any 68 anomenaven capitalisme.

Juli Martí Casals

